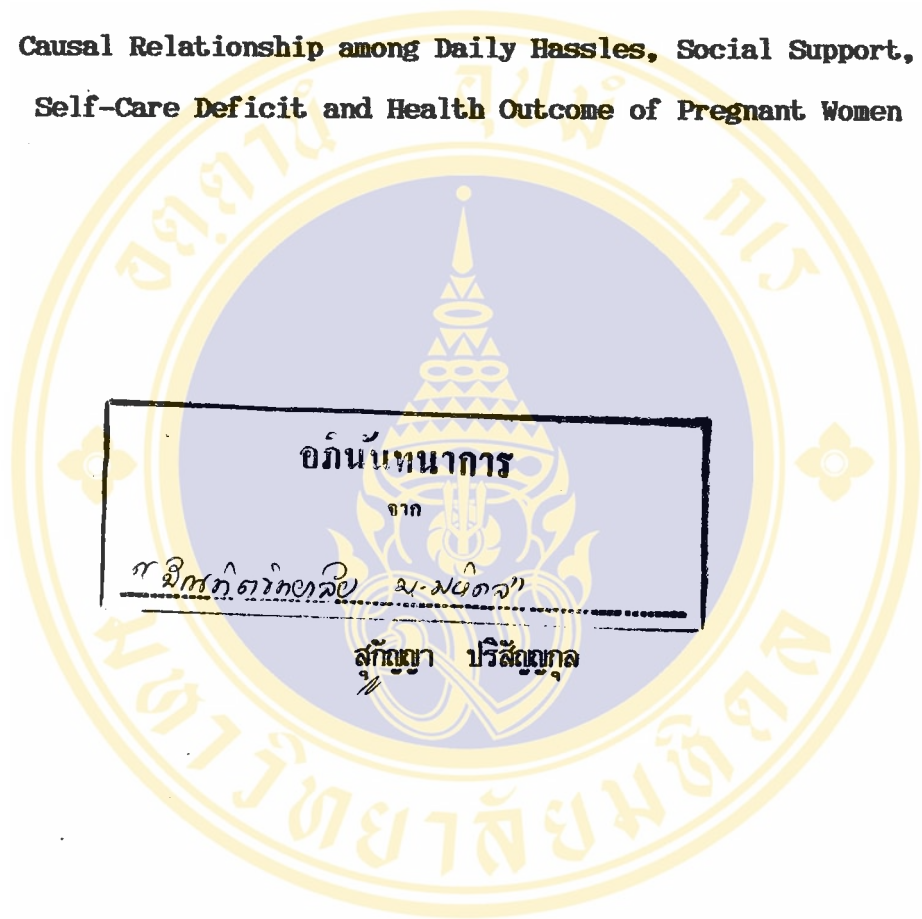

1 ปี.ศ. 2537.

ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างสิ่งรบกวนในชีวิตประจำวัน การสนับสนุนทางสังคม
ความพร้อมในการดูแลตนเอง กับผลลัพธ์ทางสุขภาพของหญิงมีครรภ์

Causal Relationship among Daily Hassles, Social Support,
Self-Care Deficit and Health Outcome of Pregnant Women

อภินันท์นาการ
จาก
ศ.สิริกิติ์ ราวทอเคลีย ม.พ.ค.

สัญญา ปริสัญญกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2536

ISBN 974 - 587 - 823 - 5

สงวนลิขสิทธิ์

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างสิ่งรบกวนในชีวิตประจำวัน การ สนับสนุนทางสังคม ความพร้อมในการดูแลตนเอง กับผลลัพธ์ทางสุขภาพ ของหญิงมีครรภ์
ผู้วิจัย	สุกัญญา ปริปัญญากุล
ปริญญา	พยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	<p>วิจิตร ศรีสุพรรณ วท.บ., ค.บ., M.P.H., Dr.P.H.</p> <p>ประคิน สัจฉายา วท.บ., M.S.N., Ph.D.</p> <p>ทัศนากัญญา บุญทอง ค.บ., M.S., Ed.D.</p> <p>ธวัชชัย วรพงศ์ธร วท.บ., M.A., Ph.D.</p>
วันสำเร็จการศึกษา	9 พฤษภาคม พ.ศ.2537

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบติดตาม ไปข้างหน้าเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างสิ่งรบกวนในชีวิตประจำวัน การสนับสนุนทางสังคม ความพร้อมในการดูแลตนเอง กับผลลัพธ์ทางสุขภาพของหญิงมีครรภ์ ซึ่งประกอบด้วย ภาวะแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์ และน้ำหนักของทารกแรกเกิด โดยใช้ทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเร็ม กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงมีครรภ์ที่มาฝากครรภ์ ณ ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 10 เชียงใหม่ โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ จำนวน 284 ราย เครื่องมือที่ใช้คือ แบบวัดสิ่งรบกวนในชีวิตประจำวันที่ปรับปรุงจากเครื่องมือของเดอลองกีสและคณะ แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการสนับสนุนทางสังคมของบราวน์ แบบประเมินความพร้อมในการดูแลตนเอง แบบประเมินภาวะแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์ และแบบบันทึกน้ำหนักทารกแรกเกิดซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ทดสอบรูปแบบจำลองตามสมมติฐานและรูปแบบจำลองลดรูปโดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบบังคับเข้า ทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบจำลองลดรูปกับข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีของสเปคท์ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

สิ่งรบกวนในชีวิตประจำวันมีอิทธิพลทางบวก โดยตรงต่อความพร้อมในการดูแลตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) มีอิทธิพลทางบวกต่อภาวะแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์ โดยอ้อมผ่านความพร้อมในการดูแลตนเอง และมีอิทธิพลทางลบต่อน้ำหนักทารกแรกเกิด โดยอ้อมผ่านความพร้อมในการดูแลตนเอง กับภาวะแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์

การสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลทางลบ โดยตรงต่อความพร้อมในการดูแลตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) มีอิทธิพลทางลบต่อภาวะแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์ โดยอ้อมผ่านความพร้อมในการดูแลตนเอง และมีอิทธิพลทางบวกต่อน้ำหนักทารกแรกเกิด โดยอ้อมผ่านความพร้อมในการดูแลตนเอง กับภาวะแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์

ความพร้อมในการดูแลตนเองมีอิทธิพลทางบวก โดยตรงต่อภาวะแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) และมีอิทธิพลทางบวกต่อน้ำหนักทารกแรกเกิดทั้ง โดยตรงและ โดยอ้อมผ่านภาวะแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สิ่งรบกวนในชีวิตประจำวัน การสนับสนุนทางสังคม สามารถทำนายความพร้อมในการดูแลตนเองได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ความพร้อมในการดูแลตนเองสามารถทำนายภาวะแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์และน้ำหนักทารกแรกเกิดได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนความตรงของทฤษฎีความพร้อมในการดูแลตนเองของ โอเร็ม ในส่วนที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการดูแลตนเอง ความต้องการการดูแลตนเองทั้งหมด และความพร้อมในการดูแลตนเอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิต สุขภาพ และความผาสุกของบุคคล

Thesis Title Causal Relationship among Daily Hassles, Social Support, Self-Care Deficit and Health Outcome of Pregnant Women

Name Sukanya Parisumyakul

Degree Doctor of Nursing Science

Thesis Supervisory Committee

Wichit Srisuphan B.S., B.Ed., M.P.H., Dr.P.H.

Prakin Suchaxaya B.S., M.S.N., Ph.D.

Thassana Boonthong B.Ed., M.S., Ed.D.

Thavatchai Vorapongsathorn B.S., M.A., Ph.D.

Date of Graduation 19 May B.E. 2537 (1994).

ABSTRACT

The purpose of this prospective study was to examine the causal relationship among daily hassles, social support, self-care deficit and health outcome of pregnant women based on Orem's self-care theory. Health outcome of pregnant women were complication of pregnancy and baby birth weight. Subjects were recruited by purposive sampling, consisted of 284 normal primigavidas attending antenatal clinic at Health Promotion Center Region 10, Chiang Mai. Instruments used in the study were Daily Hassles Scale modified from the tool developed by DeLongis et al. and the Support Behavior Inventory developed by Brown. Instruments using for appraising of self-care deficit and complication of pregnancy and baby birthweight were developed by the investigator. The hypothesis model and the reduced model were tested by using multiple regression analysis with enter

method. The goodness of fit of reduced model and empirical data were tested by Specht technique. The results of the path model showed that :

Daily hassles had positive direct effect on self-care deficit with statistical significance at the level of .001. Daily hassles had a positive indirect effect on complication of pregnancy through self-care deficit and had a negative indirect effect on baby birthweight through self-care deficit and complication of pregnancy.

Social support had a negative direct effect on self-care deficit with statistical significance at the level of .01. Social support had a negative indirect effect on complication of pregnancy through self-care deficit and had a positive indirect effect on baby birthweight through self-care deficit and complication of pregnancy.

Self-care deficit had a positive direct effect on complication of pregnancy with statistical significance at the level of .01 and had a positive direct and indirect effect on baby birthweight through complication of pregnancy with statistical significance at the level of .01.

Daily hassles and social support had statistical significance in the prediction of self-care deficit ($p < .01$). Self-care deficit had statistical significance in the prediction of complication of pregnancy and baby birthweight ($p < .01$).

The findings support the validity of Orem's self-care deficit theory particularly the part that explained the relationship among environment factor which is a basic conditioning factor, self-care agency, therapeutic self-care demand and self-care deficit with affecting personal life, health and well-being.